

הרב מרדכי הלפרין

הבהרה

חיבור למנשם מוקצב זמן איננו הריגה בגרמא

איסור רציחה או קיצור חיי אדם מוגדר כאחד משלשת האיסורים החמורים שלגביהן נאמר הדין של "יהרג ובל יעבור".

איסור זה קיים גם כאשר הרציחה איננה נעשית באופן ישיר בידיים, אלא באמצעות שליח או באמצעות גרמא, כמבואר ברמב"ם בפרק שלישי מהלכות רוצח.

משום כך חשוב מאד להבהיר כי מעבר לשימוש במערכת לקיצוב זמן של מכונת הנשמה אסור לחלוטין כאשר החולה כבר מחובר למנשם רגיל.

בחולה כזה, עצם העברתו ממנשם רגיל למנשם עם קוצב זמן, מהווה פעולה של גרם רציחה, שהרי זו פעולה המקצרת את החיים בעליל בכך שהיא מנתקת את החולה מהמנשם הרציף.

המצב שונה כאשר חולה עדיין איננו מחובר למנשם, כשמבחינה הלכתית (כמו גם משפטית) אין חובה לחברו למנשם בניגוד לרצונו, אך הוא מוכן להתחבר אך ורק למנשם שיש בו מערכת לקיצוב זמן.

במצב כזה אין מניעה הלכתית לחברו למנשם עם קוצב הזמן שבו, ואז, עצם החיבור איננו מקצר חיים, אלא מאריך אותם לפחות עד תום המועד הקצוב במכשיר.

הנדון בעמ' 326-337 לעיל מתייחס אך ורק לאמור כאן, דהיינו לחיבור חולה לא מונשם למנשם עם קוצב זמן, כשקיצוב הזמן נעשה לפני חיבור החולה למנשם.

ההגדרה המשפטית לשימוש במנשם היא דומה. ראה: חוק החולה הנוטה למות החשש"ו-2005, סעיף 21, ובסעיף 3 את הגדרת "טיפול רפואי רציף" ו"טיפול רפואי מחזורי".